

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

§. 1. Vnde ortum prouerbium, Consiliu[m] malum consultori pessimum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

probris vexatus, respondit: *Impar mihi tecum certandi conditio est: nam ut maledicere, & malè audire tibi facillimum est: sic mihi maledicere insuane est, & malè audire insuetum.* Memor erat nimirum illius: *Qui quæ vult dicit, quæ non vult, audit.* Vt ergo non audiat, quæ non vult; neque quæ vult dicat; aut certè illud sibi præceptum datum meminerit: *Cunctis sermonibus, qui dicuntur, ne accommodes cor tuum, ne fortè audias seruum tuum maledicentem tibi. Scis enim conscientia tua, quia & tu crebrò maledixisti alijs.*

Plutarchi, in
vita Catonis

Eccles. 7. 22.

CAPVT XLVIII.

Quàm sine consilia mala consulenti ipsi perniciofa?

Doris talionem etiam pertinet, quòd plerumque in eorum caput recidat consilium malum, qui alijs perperam consulerunt. Si enim *consilium est, examinandarum, gubernandarumq; causarum subtilis animi prospectus;* utique neque cæcus dux, neque amens consultor adhiendus est; ne *cæcus si cæco ducatum præstet, ambo in foueam cadant.* Quia *sine ratione consilium bonum stare non potest,* ut Philosophus docet. Vbi ergo ratio deest, mens cæca nihil prospicit, nec alium dumtaxat in foueam ducit, sed ipsa quoque eodem cadit. Quòd si consilium non ignorantiâ, sed malitiâ & consultò sit malum, tunc utique sicut iram ita & pœnam diuinam meretur. Vnde senarius prouerbialis extat:

Malum consilium consultori pessimum.

Cuius adagij originem ex Gellio accipe: *Statua Roma in comitio posita Horatii Coclitie, fortissimi viri, de celo tacta est. ob id fulgur piaculis luendum, haruspices ex Etruria acciti, inimico atq; hostili in populum Romanum animo, insituerant eam rem contrarijs religionibus procurare, atq; illam statuam suaserunt in inferiorem locum perperam transponi, quem sol appositu circum undiq; aliarum adium, nunquam illustraret. quod cum ita fieri persuasissent, delati ad populum proditiq; sunt, & quum de perfidia confessi essent, necati sunt, constititq; eam statuam proinde ut vera rationes, post comperta, monebant, in locum editum subducendam, atq; ita in area Volcani sublimiori loco statuendam, eaq; res bene & prospere reipublica cessit. Tunc igitur quòd in Etruscos haruspices male consulentes animaduersum vindicatumq; fuerat.*

I.

Cic. lib. 2.
Rhetor.

Matth. 15. 14.
Aristot. lib. 6.
Ethic. c. 9.

A. Gellius
lib. 4. Noct.
Attic. c. 5.

fuerat, versus hic scitè factus cantatūq, esse à pueris urbe tota fertur, Malum consilium consultori pessimum est. Ea historia de haruspibus, ac de versu isto senario, scripta est in Annalibus Maximilibrò undecimo, & in Verrij Flacci libro primo rerum memoria dignarum, videtur autem hic versus de Græco illo Hesiodi versus expressus:

Ἡ δὲ κακὴ βουλή τῶ βουλευσάντι κακίστη

II.

Cur autem consilium malum in consulentem refundatur, nihil est quærendum. Suspectus est cocus, qui cibum parat, quem ipse nolit edere. Tute intruisti, tibi excidendum est, ait ille. Merito iubetur ipse calicem haurire, qui venenum miscuit alteri. Suadeo, quod ipse facturus essem, ait fidelis amicus. Sentio, suadeoq, tibi, quibus haud grauer uti. Ipsa mihi similis si quando occurreret vsus, inquit apud Homerum Calypso. Græcis ἰσθὺν ἢ βουλῆ, Sacra quedam res est consilium. Ut ergo libenter est accipiendum, cum res postulat, ita quoque est religiosè citraque fraudem dandum, si quis egeat. Alioquin non defuturum est Numen, quod pœnas repetat ab eo, qui rem sacram ac diuinam violârît. Meminit T. Lilius Papyrium Cursorem, cum consul Aquiloniam obsideret, velletque prælium committere cum hostibus, nisi si quid auspicia refragarentur; ac consultus pullarius suaderet uti committeret, eum aues infausta nuntiasent, re cognita pullarium in prima acie constituisse: qui primo traiectus telo violatam religionem expiarit. Valerij verba sunt: Papyrius Cursor consul cum Aquiloniam oppugnans prælium vellet committere, pullariusq, non prosperantibus auibus ementitus optimum ei auspiciū renuntiasset; de fallacia illius factus certior, sibi quidem & exercitui bonum omen datum credit, ac pugnam iniit. Caterum mendacem ante ipsam aciem constituit: ut haberent Dycius capite, si quid ira conceperant, expiarent. Directum est autem siue casu, siue etiam celestis numinis providentia, quod primum è contrariâ parte missum erat telum, in ipsum pullarij pectus, eumq, exanimem prostravit. Id ubi consul cognouit, fidente animo & hostes inuasit, & Aquiloniam cepit. Tam citò animaduertit, quo pacto iniuria imperatoris vindicari deberet, quemadmodum violata religio expianda foret, & quâ ratione victoria apprehendi posset. Egit virum seuerum, consulem religiosum, imperatorem strenuum: timoris modum, pœna genus, spei viam, uno mentis impetu rapiendo. Quid autem mi-

Homer. lib 5.
Odyssæz.

Tit. Lilius
Dec. 1. lib. 10.

Val. Max. l. 7.
cap. 1.